

[Udenrigsministeren]

Regeringen glæder sig over de fremskridt, der er sket, for vi har selv arbejdet hårdt for at nå dem, men regeringen ønsker på flere områder at gå længere. Det vil lykkes med tiden uanset forløbet af udvidelsen, men det vil gå hurtigere, hvis flere nordiske lande bliver medlemmer. En vellykket udvidelse med EFTA-landene vil betyde større vægt bag de danske synspunkter om øget åbenhed, nærhed og demokrati.

Også i miljøspørgsmål vil der ofte bestå et interessefællesskab mellem Danmark og de kommende nordiske EU-medlemmer. Miljøproblemer respekterer ikke landegrænser. Miljøet er et af de områder, hvor den gensidige afhængighed mellem landene er størst. Det er baggrunden for den styrkelse af miljøindsatsen, som Maastricht-traktaten åbner mulighed for.

På miljøområdet er det i dag ofte Danmark, der går i spidsen. Danmark var en af de stærkeste fortalere for styrkede miljøbestemmelser under forhandlingerne om Maastricht-traktaten. Miljøagenturets placering i Danmark må ses som en anerkendelse af den danske indsats.

I de kommende år må vi fortsætte og udvikle samarbejdet på dette område, på kort sigt gennem brug af Traktatens bestemmelser, på længere sigt gennem styrkelse af forståelsen for at bruge minimumsregler, der tillader et højt beskyttelsesniveau. Kun i fællesskab kan vi for alvor gøre noget ved miljøproblemerne. Det vil en vellykket udvidelse med de ansøgende EFTA-lande også kunne bidrage til.

Der vil selvfølgelig også være områder, hvor Danmark og andre nordiske lande har modstridende interesser. Selv om vores politiske og samfundsmæssige traditioner ligner hinanden, er vore lande jo langt fra ens. Det gælder f.eks., når vi ser på fiskeriet, på landbruget og på industriens sammensætning. Der er ingen, der behøver at frygte, at Norden ved en vellykket udvidelse kommer til at udgøre en fasttømret blok. Også i fremtiden vil Danmark søge støtte hos andre medlemslande fra sag til sag for at fremme danske synspunkter og interesser.

Udvidelsen med de indtil fire EFTA-lande er kun første led. Næste led er en ny regeringskonference. Ifølge Traktaten indkaldes den i 1996. Muligvis starter forberedelserne til regeringskonferencen allerede noget før; ved alle tidligere regeringskonferencer har der været et

forberedende arbejde, og det vil der også blive denne gang. Til den tid skal de ansøgerlande deltage, som i mellemtiden har afsluttet optagelsesforhandlingerne.

Formålet med regeringskonferencen bliver at gennemgå Maastricht-traktaten på baggrund af indhøstede erfaringer. Traktaten peger på nogle områder, der skal vies særlig opmærksomhed, men i praksis vil alle spørgsmål kunne bringes op.

Et centralt tema bliver styrkelsen af demokratiet og den demokratiske legitimitet. Det seneste par års Europadebat har vist, at samarbejdets demokratiske karakter må styrkes. Det er ikke kun i Danmark, Maastricht-traktaten er stødt på skepsis. Det er ikke kun i Danmark, nogle føler, at afstanden til Unionen er stor. Arbejdet med at bringe EU tættere på borgerne er kun lige begyndt.

Som et af de lande, der har påpeget problemet, må vi også medvirke til at finde en løsning. Vi må søge veje til at udbygge Unionens demokratiske grundlag og legitimitet. Det er ikke så enkelt. Vi må arbejde med modeller, der øger borgernes indflydelse på Unionens beslutninger. En mulighed er at styrke Europa-Parlamentet, en anden er at styrke de nationale parlamenter; det ene udelukker ikke det andet. Måske skal man overveje en kombination af de to.

Et andet gennemgående tema bliver at forberede Unionen til anden runde af udvidelsen. Det Europæiske Råd i Lissabon, København og Bruxelles slog fast, at første runde af udvidelsen er mulig på grundlag af Traktatens bestemmelser om institutionerne. Udvidelsen med de EFTA-lande, der kommer med i denne omgang, vil kun kræve institutionelle tilpasninger.

Til gengæld vil spørgsmålet være på dagsordenen for 1996-konferencen. Det vil muligvis blive klart allerede i forbindelse med afslutningen af udvidelsesforhandlingerne, og måske vil nogle ved den lejlighed kræve, at der skabes en politisk forpligtelse til senere at tage spørgsmålet op – det vil i praksis sige, når første runde af udvidelsen er gennemført.

Også på dette område må Danmark bidrage til at finde løsninger. En union med op til 20 medlemsstater kan ikke fungere på samme måde som en union med 12, 13, 14, 15 eller 16; det siger sig selv. For et lille land som Danmark vil